

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2001/29/EF**af 22. maj 2001****om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationssamfundet**

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 47, stk. 2, samt artikel 55 og 95,

under henvisning til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽²⁾,

efter proceduren i traktatens artikel 251 ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Traktaten foreskriver oprettelse af et indre marked og indførelse af en ordning, der sikrer, at konkurrencen i det indre marked ikke fordrejes. En harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om ophavsret og beslægtede rettigheder bidrager til at opnå disse mål.
- (2) Det Europæiske Råd har på sit møde den 24. og 25. juni 1994 på Korfu understreget behovet for at skabe en generel og fleksibel retlig ramme på fællesskabsniveau for at fremme udviklingen af informationssamfundet i Europa. Dette kræver blandt andet, at der findes et indre marked for nye varer og tjenester. Der findes allerede, eller der er ved at blive indført en betydelig fællesskabslovgivning med et sådant regelsæt. Ophavsret og beslægtede rettigheder spiller en afgørende rolle i denne forbindelse, idet disse rettigheder beskytter og fremmer udviklingen og markedsføringen af nye varer og tjenester samt skabelsen og udnyttelsen af deres kreative indhold.
- (3) Den foreslåede harmonisering medvirker til gennemførelsen af de fire friheder på det indre marked og respekterer de grundlæggende retsprincipper, særlig ejendomsretten — herunder den intellektuelle ejendomsret — ytringsfriheden og almenhedens interesse.
- (4) En harmoniseret retlig ramme for ophavsret og beslægtede rettigheder vil i kraft af den øgede retssikkerhed samtidig med overholdelsen af et højt beskyttelsesniveau for de intellektuelle ejendomsrettigheder medføre betydelige investeringer i kreativ og innovativ virksomhed, herunder i netinfrastruktur, og føre til vækst og øget konkurrenceevne for den europæiske industri både hvad angår udbud af indhold og informationsteknologi og

generelt i en række industrisektorer og kulturelle sektorer. Dette vil kunne sikre arbejdspladser og fremme jobskabelsen.

- (5) Den teknologiske udvikling har øget og diversificeret mulighederne for skabelse, produktion og udnyttelse. Der er ikke behov for nye begreber inden for ophavsretlig beskyttelse, men de nugældende retsregler vedrørende ophavsret og beslægtede rettigheder bør tilpasses og suppleres for at tage passende hensyn til de økonomiske realiteter, f.eks. nye former for udnyttelse.

- (6) Hvis der ikke sker en harmonisering på fællesskabsniveau, vil de lovgivningsinitiativer, der allerede er taget i en række medlemsstater som svar på den teknologiske udvikling, kunne medføre betydelige forskelle i beskyttelsesniveauet og dermed hindre den frie bevægelighed for varer og tjenester, der indeholder eller er baseret på intellektuelle ejendomsrettigheder, hvilket vil føre til en ny opdeling af det indre marked og lovgivningsmæssig inkonsekvens. Følgerne af en sådan lovgivningsmæssig forskel og uvished vil få større betydning i takt med videreudviklingen af informationssamfundet, der allerede har betydet en kraftig forøgelse af den grænseoverskridende udnyttelse af intellektuel ejendomsret. Denne udvikling vil og bør styrkes yderligere. Betydelig lovgivningsmæssig forskel og uvished med hensyn til beskyttelsesniveauet kan hindre stordriftsfordele for nye varer og tjenester, der indeholder ophavsrettigheder og beslægtede rettigheder.

- (7) Fællesskabets retlige ramme for beskyttelse af ophavsret og beslægtede rettigheder bør derfor også tilpasses og suppleres i det omfang, det er nødvendigt for det indre markeds funktion. Nationale bestemmelser om ophavsret og beslægtede rettigheder, der er meget forskellige fra den ene medlemsstat til den anden, eller som medfører retlig uvished, der hindrer det indre markeds funktion og udviklingen af informationssamfundet i Europa, bør derfor tilpasses, og inkonsekvente nationale reaktioner på den teknologiske udvikling bør undgås, hvorimod der ikke er behov for at fjerne eller undgå forskelle, der ikke påvirker det indre markeds funktion negativt.

- (8) De forskellige sociale, samfundsmæssige og kulturelle følger af informationssamfundet gør det nødvendigt at tage hensyn til varers og tjenesters specifikke indhold.

⁽¹⁾ EFT C 108 af 7.4.1998, s. 6, og EFT C 180 af 25.6.1999, s. 6.

⁽²⁾ EFT C 407 af 28.12.1998, s. 30.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets udtalelse af 10.2.1999 (EFT C 150 af 28.5.1999, s. 171), Rådets fælles holdning af 28.9.2000 (EFT C 344 af 1.12.2000, s. 1) og Europa-Parlamentets afgørelse af 14.2.2001 (endnu ikke offentliggjort i EFT). Rådets afgørelse af 9.4.2001.

- (9) Udgangspunktet for en harmonisering af ophavsret og beslægtede rettigheder bør være et højt beskyttelsesniveau, da sådanne rettigheder er af afgørende betydning for den intellektuelle skabelsesproces. En sådan beskyttelse bidrager til at bevare og udvikle kreativiteten til gavn for ophavsmænd, kunstnere, producenter, forbrugere, kulturen, industrien og almenheden generelt. Intellectuel ejendomsret er derfor blevet anerkendt som en integrerende del af ejendomsretten.
- (10) Hvis ophavsmænd og kunstnere skal kunne fortsætte deres kreative og kunstneriske arbejde, er det nødvendigt, at de modtager et passende vederlag for anvendelsen af deres værker, og det samme gælder producenterne, der skal kunne finansiere dette arbejde. De investeringer, der er nødvendige for at fremstille varer som f.eks. fonogrammer, film eller multimedieprodukter og tjenesteydelser som f.eks. bestillingstjenester, er meget betydelige. En passende retlig beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder er nødvendig for at sikre et sådant vederlag og muliggøre et tilfredsstillende afkast af investeringerne.
- (11) En effektiv og rigoristisk beskyttelsesordning for ophavsret og beslægtede rettigheder er et af de vigtigste redskaber til at sikre de nødvendige ressourcer til skabelsesprocessen og kulturproduktion i Europa og navnlig garantere skabende og udøvende kunstneres uafhængighed og værdighed.
- (12) Passende beskyttelse af ophavsret og beslægtede rettigheder er ligeledes af stor betydning set ud fra et kulturelt synspunkt. Ifølge traktatens artikel 151 skal Fællesskabet tage hensyn til de kulturelle aspekter i sin indsats.
- (13) Bestræbelser på i fællesskab at nå til enighed om tekniske foranstaltninger, der skal anvendes konsekvent på europæisk plan, og som tager sigte på at beskytte værker og andre frembringelser og sikre den nødvendige information om rettighederne på området, er af afgørende betydning, eftersom det i sidste instans er den eneste måde, hvorpå man kan sikre den praktiske gennemførelse af de principper og garantier, der er fastsat i lovgivningen.
- (14) Dette direktiv bør fremme læring og kultur gennem beskyttelse af værker og andre frembringelser og samtidig åbne mulighed for undtagelser i offentlighedens interesse med henblik på uddannelse og undervisning.
- (15) Den diplomatiske konference, der blev afholdt inden for rammerne af Verdensorganisationen for Intellectuel Ejendomsret (WIPO) i december 1996, førte til vedtagelsen af to nye traktater, nemlig WIPO-traktaten om ophavsret og WIPO-traktaten om fremførelser og fonogrammer, der vedrører henholdsvis beskyttelse af ophavsmænd og beskyttelse af udøvende kunstnere og fremstillere af fonogrammer. Disse traktater ajourfører i væsentligt omfang den internationale beskyttelse af ophavsret og beslægtede rettigheder, herunder den såkaldte digitale agenda, og forbedrer mulighederne for internationalt at bekæmpe piratvirksomhed. Fællesskabet og de fleste medlemsstater har allerede undertegnet traktaterne, og forberedelserne til Fællesskabets og medlemsstaternes ratifikation af traktaterne er i gang. Dette direktiv tjener ligeledes til at gennemføre et vist antal af disse nye internationale forpligtelser.
- (16) Erstatningsansvar i forbindelse med aktiviteter på netværker vedrører ikke blot ophavsret og beslægtede rettigheder, men også en række andre områder som f.eks. ærekrænkelse, vildledende reklamer eller krænkelse af varemærker, og spørgsmålet bliver derfor behandlet generelt i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/31/EF af 8. juni 2000 om visse retlige aspekter af informationssamfundstjenester, navnlig elektronisk handel, i det indre marked (»Direktivet om elektronisk handel«) ⁽¹⁾, der afklarer og harmoniserer forskellige retlige aspekter vedrørende tjenester i informationssamfundet, herunder elektronisk handel. Nærværende direktiv bør gennemføres inden for en tilsvarende tidsramme som direktivet om elektronisk handel, da sidstnævnte indeholder et samlet sæt af principper og bestemmelser, der bl.a. vedrører visse vigtige dele af dette direktiv. Dette direktiv berører ikke bestemmelserne om ansvar i direktivet om elektronisk handel.
- (17) Det er, særlig på baggrund af de krav, der følger af det digitale område, nødvendigt at sikre, at de organer, der kollektivt forvalter rettighederne, opnår en højere grad af rationalisering og åbenhed hvad angår overholdelse af konkurrencereglerne.
- (18) Dette direktiv berører ikke ordningerne i medlemsstaterne om forvaltning af rettigheder såsom aftalelicenser.
- (19) Rettighedshavernes *droit moral* udøves i overensstemmelse med medlemsstaternes lovgivning og bestemmelserne i Bernerkonventionen til værn for litterære og kunstneriske værker, WIPO-traktaten om ophavsret og WIPO-traktaten om fremførelser og fonogrammer. *Droit moral* forbliver uden for dette direktivs anvendelsesområde.
- (20) Dette direktiv bygger på de principper og bestemmelser, der allerede er fastsat i de gældende direktiver på området, herunder direktiv 91/250/EØF ⁽²⁾, 92/100/EØF ⁽³⁾, 93/83/EØF ⁽⁴⁾, 93/98/EØF ⁽⁵⁾ og 96/9/EF ⁽⁶⁾, og det videreudvikler disse principper og bestemmelser og anvender dem på informationssamfundsområdet. Bestemmelserne i nærværende direktiv bør gælde med forbehold af disse direktivers bestemmelser, medmindre andet er angivet i nærværende direktiv.

⁽¹⁾ EFT L 178 af 17.7.2000, s. 1.

⁽²⁾ Rådets direktiv 91/250/EØF af 14. maj 1991 om retlig beskyttelse af edb-programmer (EFT L 122 af 17.5.1991, s. 42). Direktivet er ændret ved direktiv 93/98/EØF.

⁽³⁾ Rådets direktiv 92/100/EØF af 19. november 1992 om udlejnings- og udlånsrettigheder samt om visse andre ophavsretsbeslægtede rettigheder i forbindelse med intellektuel ejendomsret (EFT L 346 af 27.11.1992, s. 61). Direktivet er ændret ved direktiv 93/98/EØF.

⁽⁴⁾ Rådets direktiv 93/83/EØF af 27. september 1993 om samordning af visse bestemmelser vedrørende ophavsrettigheder og ophavsretsbeslægtede rettigheder i forbindelse med radio- og tv-udsendelse via satellit og viderespredning pr. kabel (EFT L 248 af 6.10.1993, s. 15).

⁽⁵⁾ Rådets direktiv 93/98/EØF af 29. oktober 1993 om harmonisering af beskyttelsestiden for ophavsret og visse beslægtede rettigheder (EFT L 290 af 24.11.1993, s. 9).

⁽⁶⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/9/EF af 11. marts 1996 om retlig beskyttelse af databaser (EFT L 77 af 27.3.1996, s. 20).

- (21) Dette direktiv definerer de handlinger, der er omfattet af reproduktionsretten hvad angår de forskellige rettighedshavere. Definitionen bør være i overensstemmelse med gældende fællesskabsret. Det er nødvendigt med en bred definition af disse handlinger for at sikre retssikkerhed i det indre marked.
- (22) Målsætningen om at yde reel støtte til kulturformidling må ikke virkeliggøres ved at give afkald på en effektiv beskyttelse af rettighederne og at acceptere ulovlig handel med eller kopiering af kunstværker eller piratkopiering.
- (23) Dette direktiv bør medføre en yderligere harmonisering af ophavsmænds ret til overføring til almenheden. Denne ret skal opfattes bredt som omfattende enhver overføring til den del af almenheden, som ikke befinder sig på det sted, hvorfra overføringen finder sted. Denne ret omfatter enhver sådan form for trådbunden eller trådløs transmission eller retransmission af et værk til almenheden, herunder udsendelse i radio og fjernsyn. Denne ret bør dog ikke omfatte andre handlinger.
- (24) Retten til at stille de frembringelser, som omhandles i artikel 3, stk. 2, til rådighed for almenheden skal opfattes som omfattende enhver tilrådighedsstillelse af sådanne frembringelser for den del af almenheden, som ikke befinder sig på det sted, hvor frembringelserne stilles til rådighed, og som ikke omfattende andre handlinger.
- (25) Den retlige uvished vedrørende arten af og beskyttelsesniveauet for bestillingstransmissioner via net af ophavsretligt beskyttede værker og af frembringelser, der er beskyttet af beslægtede rettigheder, bør fjernes ved indførelse af en harmoniseret beskyttelse på fællesskabsniveau. Det bør fremgå klart, at en sådan beskyttelse giver alle de i direktivet anerkendte rettighedshavere en eneret til at stille ophavsretligt beskyttede værker og andre frembringelser til rådighed for almenheden ved hjælp af interaktive bestillingstransmissioner. Sådanne interaktive bestillingstransmissioner er karakteriseret ved, at almenheden har adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt.
- (26) Når radio- og fjernsynsforetagender som bestillingstjenester tilbyder radio- eller tv-produktioner, der indeholder musik fra kommercielle fonogrammer som en integrerende del deraf, bør der tilskyndes til aftalelicenser for at lette afviklingen af fonogramrettighederne.
- (27) Den blotte tilrådighedsstillelse af fysiske faciliteter, der muliggør eller bevirker overføring, udgør dog ikke i sig selv overføring i henhold til dette direktiv.
- (28) Ophavsretlig beskyttelse efter dette direktiv omfatter eneretten til at kontrollere spredning af et værk, der indgår i et fysisk gode. Første salg i Fællesskabet af et originalværk eller eksemplarer heraf foretaget af rettighedshaveren eller med dennes samtykke udtømmer retten til at kontrollere videresalg af den pågældende frembringelse i Fællesskabet. Retten bør ikke udtømmes i forbindelse med videresalg af et originalværk eller eksemplarer heraf foretaget af rettighedshaveren eller med dennes samtykke uden for Fællesskabet. Udlejnings- og udlånsrettighederne for ophavsmænd er fastsat i direktiv 92/100/EØF. Retten til spredning i henhold til dette direktiv gælder med forbehold af bestemmelserne vedrørende udlejnings- og udlånsrettighederne i kapitel I i det pågældende direktiv.
- (29) Spørgsmålet om konsumtion er ikke relevant i forbindelse med tjenester, herunder især onlinetjenester. Det er heller ikke relevant ved fysisk kopiering af et værk eller en anden frembringelse foretaget af en bruger af en sådan tjeneste med rettighedshaverens samtykke. Det samme gælder derfor for udlejning og udlån af originalværker eller eksemplarer heraf eller andre frembringelser, der har karakter af tjenester. I modsætning til cd-rom eller cd-i, hvor de intellektuelle ejendomsrettigheder er indeholdt i et fysisk medium, nemlig en vare, udgør alle onlinetjenester i realiteten en handling, der kræver tilladelse, når det er foreskrevet efter de ophavsretlige regler eller reglerne vedrørende den beslægtede ret.
- (30) De rettigheder, der omhandles i direktivet, kan overdrages, tiledes eller indrømmes ved aftalelicenser, uden at det berører de relevante nationale bestemmelser om ophavsret og beslægtede rettigheder.
- (31) Det er nødvendigt at bevare en rimelig balance med hensyn til rettigheder og interesser mellem de forskellige kategorier af rettighedshavere og mellem de forskellige kategorier af rettighedshavere og brugere af beskyttede frembringelser. De i medlemsstaterne gældende undtagelser og indskrænkninger til rettighederne må nyvurderes på baggrund af den nye elektroniske udvikling. Eksisterende forskelle hvad angår undtagelser og indskrænkninger med hensyn til visse handlinger, der er underlagt restriktioner, har direkte negative følger for det indre marked for ophavsret og beslægtede rettigheder. Disse forskelle kan meget vel blive endnu mere udtalte i takt med videreudviklingen af den grænseoverskridende udnyttelse af værker og grænseoverskridende aktiviteter. For at sikre, at det indre marked fungerer tilfredsstillende, bør definitionen af sådanne undtagelser og indskrænkninger i en vis grad harmoniseres. Harmoniseringsgraden bør baseres på deres følger for det indre markeds funktion.
- (32) Direktivet indeholder en udtømmende opregning af undtagelser og indskrænkninger til reproduktionsretten og retten til overføring til almenheden. Nogle undtagelser og indskrænkninger finder i givet fald kun anvendelse på retten til reproduktion. Listen tager behørigt hensyn til medlemsstaternes forskellige retlige traditioner, samtidig med at den tilsigter at sikre det indre markeds funktion. Det er ønskeligt, at medlemsstaterne anvender disse undtagelser og indskrænkninger på ensartet vis, hvilket vil blive vurderet i forbindelse med den fremtidige gennemgang af gennemførelseslovgivningen.
- (33) Med hensyn til eneretten til reproduktion bør der gælde en undtagelse for så vidt angår visse midlertidige reproduktionshandling, som er flygtige eller tilfældige og udgør en integrerende og væsentlig del af en teknisk proces, som udelukkende foretages med henblik på at muliggøre enten en mellemmands effektive transmission i et net mellem tredjemænd eller en lovlig anvendelse af et værk eller af andre frembringelser. De pågældende reproduktionshandling bør ikke have nogen selvstændig økonomisk værdi. For så vidt handlingerne opfylder disse betingelser, bør denne undtagelse også

dække browsing samt handlinger, der muliggør lagring i cache-hukommelsen, herunder sådanne, som bidrager til, at transmissionssystemerne fungerer effektivt, forudsat at mellemmanden ikke ændrer informationen og ikke foretager indgreb i den lovlige anvendelse af teknologi, som er almindelig anerkendt og anvendt af industrien, med det formål at skaffe sig data om anvendelsen af informationen. En brug bør anses for lovlig, når den er godkendt af rettighedshaveren, eller når den ikke er undergivet lovmæssige restriktioner.

- (34) Medlemsstaterne bør have mulighed for at indføre visse undtagelser og indskrænkninger f.eks. med henblik på brug til undervisning og forskning, til fordel for offentlige institutioner som f.eks. biblioteker og arkiver, med henblik på redegørelser for dagsbegivenheder, citater, til brug for handicappede, af hensyn til den offentlige sikkerhed eller med henblik på en administrativ eller retslig procedure.
- (35) I visse undtagelsestilfælde bør rettighedshavere have en rimelig kompensation for anvendelsen af deres beskyttede værker eller andre beskyttede frembringelser. Når det fastsættes, hvilken form en sådan rimelig kompensation skal have, hvilke nærmere bestemmelser der skal gælde for den, og hvilket omfang den eventuelt skal have, bør der tages hensyn til de særlige omstændigheder i hvert enkelt tilfælde. I forbindelse med vurderingen af disse omstændigheder kan det være relevant som kriterium at lægge til grund, om rettighedshaverne eventuelt har lidt skade som følge af den pågældende handling. I visse sager, hvor rettighedshaverne allerede har modtaget en anden form for betaling, f.eks. som del af en licensafgift, bør der ikke forfalde specifik eller særskilt betaling. Ved fastsættelsen af størrelsen af den rimelige kompensation bør der tages hensyn til, i hvor stor udstrækning der anvendes tekniske beskyttelsesforanstaltninger som nævnt i dette direktiv. I visse situationer, hvor skaden for rettighedshaveren er minimal, bør der ikke være betalingspligt.
- (36) Medlemsstaterne kan fastsætte bestemmelser om rimelig kompensation til rettighedshavere, også når de anvender de fakultative undtagelsesbestemmelser, der ikke indeholder krav om en sådan kompensation.
- (37) De nationale ordninger for reprografi, der måtte findes, skaber ikke store hindringer i det indre marked. Medlemsstaterne bør have mulighed for at indføre en undtagelse eller indskrænkning med hensyn til reprografi.
- (38) Medlemsstaterne bør have mulighed for at indføre en undtagelse eller indskrænkning med hensyn til retten til reproduktion mod en rimelig kompensation for visse former for reproduktion af lyd-, video- og audiovisuelt materiale til privat brug. Dette kan indebære indførelse af eller fortsat anvendelse af vederlagsordninger som kompensation for rettighedshavernes tab. Selv om forskelle mellem sådanne vederlagsordninger påvirker det indre markeds funktion, vil disse forskelle, når der er tale om analog privat reproduktion, ikke få væsentlige følger for udviklingen af informationssamfundet. Digital privatkopiering kan formodes at vinde større udbredelse og få større økonomiske konsekvenser. Der bør derfor tages passende hensyn til forskellene mellem digital og

analog privatkopiering, og der bør i visse henseender skelnes mellem dem.

- (39) Hvis undtagelsen eller indskrænkningen anvendes på privatkopiering, bør medlemsstaterne tage behørigt hensyn til den teknologiske og økonomiske udvikling, navnlig for så vidt angår digital privatkopiering og vederlagsordninger, når der findes effektive tekniske beskyttelsesforanstaltninger. Sådanne undtagelser eller indskrænkninger bør hverken hindre anvendelsen af tekniske foranstaltninger eller deres gennemførelse over for ulovlig omgåelse.
- (40) Medlemsstaterne kan indføre en undtagelse eller indskrænkning til fordel for visse almenyttige institutioner som f.eks. offentligt tilgængelige biblioteker og lignende institutioner samt arkiver. Undtagelsen bør dog begrænses til visse særlige tilfælde, der er omfattet af retten til reproduktion. En sådan undtagelse eller indskrænkning bør ikke omfatte anvendelser i forbindelse med onlinelevering af beskyttede værker eller andre frembringelser. Direktivet bør ikke berøre medlemsstaternes mulighed for at indrømme undtagelser fra eneretten til offentligt udlån efter artikel 5 i direktiv 92/100/EØF. Der bør derfor tilskyndes til, at der indgås særlige aftaler eller gives særlige licenser, som på en afbalanceret måde er til fordel for disse institutioner og deres formidlingsarbejde.
- (41) Når undtagelsen eller indskrænkningen gælder efemere optagelser foretaget af radio- og fjernsynsforetagender, antages radio- og fjernsynsforetagendets egne midler at omfatte midler tilhørende en person, der handler på radio- og fjernsynsforetagendets vegne og under dette foretagendes ansvar.
- (42) Når undtagelsen eller indskrænkningen gælder ikke-kommercielle uddannelsesmæssige og videnskabelige forskningsmæssige formål, herunder fjernundervisning, bør den pågældende aktivitets ikke-kommercielle karakter bestemmes af selve aktiviteten. Den pågældende institutions organisationsstruktur og finansieringsmåde er ikke afgørende faktorer i denne henseende.
- (43) Det er under alle omstændigheder vigtigt, at medlemsstaterne træffer alle hensigtsmæssige foranstaltninger for at lette adgangen til værker for personer med et handicap, der hindrer udnyttelsen af værkerne, idet der særlig bør lægges vægt på tilgængelige formater.
- (44) Når undtagelserne og indskrænkningerne som omhandlet i dette direktiv anvendes, bør det ske i overensstemmelse med internationale forpligtelser. Sådanne undtagelser og indskrænkninger må ikke anvendes på en sådan måde, at det skader rettighedshavernes legitime interesser eller er i strid med en normal udnyttelse af de pågældende værker og frembringelser. Medlemsstaternes bestemmelser om sådanne undtagelser eller indskrænkninger bør navnlig på behørig vis afspejle de forøgede økonomiske følger, sådanne undtagelser eller indskrænkninger kan få i forbindelse med det nye elektroniske samfund. Det kan derfor blive nødvendigt at begrænse visse undtagelser eller indskrænkningers anvendelsesområde yderligere i forbindelse med visse nye anvendelser af ophavsretligt beskyttede værker og frembringelser.

- (45) Undtagelserne og indskrænkningerne i artikel 5, stk. 2, 3 og 4, bør dog ikke være til hinder for, at der kan fastlægges kontraktmæssige vilkår med henblik på at sikre en rimelig kompensation for rettighedshavere i det omfang, det er tilladt i henhold til national lovgivning.
- (46) Adgang til mægling kunne hjælpe brugere og rettighedshavere til at løse uoverensstemmelser. Kommissionen bør inden for rammerne af kontaktudvalget og i samarbejde med medlemsstaterne gennemføre en undersøgelse for at fremme de nye retsmidler til løsning af uoverensstemmelser i forbindelse med ophavsret og beslægtede rettigheder.
- (47) Den tekniske udvikling vil give rettighedshaverne mulighed for at anvende tekniske foranstaltninger til at forhindre eller begrænse handlinger, som indehaverne af ophavsrettigheder, beslægtede rettigheder eller sui generis-retten i databaser ikke har givet tilladelse til. Der er imidlertid fortsat en fare for, at ulovlige aktiviteter kan muliggøre eller lette omgåelse af den tekniske beskyttelse, som disse foranstaltninger giver. For at undgå forskellige retsregler, der vil kunne hindre det indre markeds funktion, er det nødvendigt at have en harmoniseret retlig beskyttelse mod omgåelse af effektive tekniske foranstaltninger og mod levering af anordninger og produkter eller tjenester hertil.
- (48) Der bør tilvejebringes en sådan retlig beskyttelse af tekniske foranstaltninger, der effektivt begrænser handlinger, som indehaverne af ophavsrettigheder, beslægtede rettigheder eller sui generis-retten i databaser ikke har givet tilladelse til, uden dog at forhindre den elektroniske udstyr i at fungere normalt eller den teknologiske udvikling heraf. En sådan retlig beskyttelse indebærer ikke nogen forpligtelse med hensyn til udvikling af anordninger, produkter, komponenter eller tjenester svarende til tekniske foranstaltninger, når sådanne anordninger, produkter, komponenter eller tjenester ikke på anden måde er omfattet af forbuddet i artikel 6. En sådan retlig beskyttelse bør overholde proportionalitetsprincippet og bør ikke udgøre en hindring for sådanne foranstaltninger eller aktiviteter, der har andre formål eller anvendelser af væsentlig kommerciel betydning end omgåelse af tekniske beskyttelsesforanstaltninger. Denne beskyttelse må blandt andet ikke være til hinder for forskningen inden for kryptering.
- (49) Den retlige beskyttelse af tekniske foranstaltninger berører ikke anvendelsen af eventuelle nationale bestemmelser, der forbyder privatpersoner at besidde anordninger, produkter eller komponenter til omgåelse af tekniske foranstaltninger.
- (50) En sådan harmoniseret retlig beskyttelse berører ikke bestemmelserne om beskyttelse i henhold til direktiv 91/250/EØF. Især bør denne beskyttelse ikke omfatte beskyttelse af tekniske foranstaltninger, der anvendes i forbindelse med edb-programmer, som udelukkende omhandles i nævnte direktiv. Den bør hverken hæmme eller hindre udviklingen eller brugen af midler til at omgå en teknisk foranstaltning, der er nødvendig for udførelsen af handlinger i henhold til bestemmelserne i artikel 5, stk. 3, eller artikel 6 i direktiv 91/250/EØF. I artikel 5 og 6 i nævnte direktiv fastsættes udelukkende undtagelser til eneretten til edb-programmer.
- (51) Den retlige beskyttelse af tekniske foranstaltninger finder anvendelse, for så vidt den ikke skader den offentlige orden, som omhandlet i artikel 5, eller den offentlige sikkerhed. Medlemsstaterne bør fremme rettighedshavernes frivillige initiativer, herunder indgåelse og gennemførelse af aftaler mellem rettighedshavere og andre involverede parter, til at stræbe efter at opfylde formålene med visse undtagelser og indskrænkninger i henhold til national lovgivning i overensstemmelse med dette direktiv. Hvis der ikke inden for en rimelig tid træffes sådanne frivillige foranstaltninger eller aftaler, bør medlemsstaterne træffe passende foranstaltninger til at sikre, at rettighedshaverne giver de personer, som er begunstiget af nævnte undtagelser eller indskrænkninger, passende mulighed for at nyde godt af dem, enten ved at ændre en allerede gennemført teknisk foranstaltning eller på anden vis. For at hindre misbrug af foranstaltninger, som er truffet af rettighedshaverne, herunder i forbindelse med aftaler, eller af en medlemsstat, bør enhver teknisk foranstaltning, som anvendes ved gennemførelsen af sådanne foranstaltninger, imidlertid nyde retlig beskyttelse.
- (52) Ved gennemførelse af undtagelser eller indskrænkninger i forbindelse med privatkopiering i overensstemmelse med artikel 5, stk. 2, litra b), bør medlemsstaterne også fremme anvendelse af frivillige foranstaltninger for at få opfyldt formålene med sådanne undtagelser eller indskrænkninger. Hvis der ikke inden for en rimelig tid er blevet truffet frivillige foranstaltninger, der gør det muligt at foretage reproduktioner til privat brug, kan medlemsstaterne træffe foranstaltninger for at give dem, der er begunstiget af nævnte undtagelser eller indskrænkninger, mulighed for at nyde godt af dem. Frivillige foranstaltninger truffet af rettighedshavere, herunder aftaler mellem rettighedshavere og andre involverede parter, samt foranstaltninger truffet af medlemsstaterne forhindrer ikke rettighedshavere i at anvende tekniske foranstaltninger, der er i overensstemmelse med undtagelser eller indskrænkninger vedrørende privatkopiering i national lov i overensstemmelse med artikel 5, stk. 2, litra b), under hensyntagen til betingelserne om rimelig kompensation som omhandlet i nævnte bestemmelse, og en eventuel forskel i de forskellige betingelser for anvendelse heraf i overensstemmelse med artikel 5, stk. 5, såsom kontrol med antallet af reproduktioner. For at forhindre misbrug af sådanne foranstaltninger bør tekniske foranstaltninger, som anvendes til gennemførelse heraf, nyde retlig beskyttelse.
- (53) Beskyttelsen af tekniske foranstaltninger bør garantere et sikkert miljø for tilrådighedsstillelse af interaktive bestillingstjenester på en sådan måde, at almenheden har adgang til værker eller andre frembringelser på et individuelt valgt sted og tidspunkt. Hvis sådanne tjenester er reguleret ved kontraktlige bestemmelser, bør artikel 6, stk. 4, første og andet afsnit, ikke finde anvendelse. Ikke-interaktiv onlineanvendelse bør fortsat være underlagt disse bestemmelser.

(54) Der er gjort store fremskridt inden for international standardisering af tekniske systemer til identificering af værker og ophavsretligt beskyttede frembringelser i digitalt format. I et stadig mere netværkspræget samfund kan forskelle i de tekniske foranstaltninger føre til inkompatible systemer i Fællesskabet. De forskellige systemers kompatibilitet og interoperabilitet bør fremmes. Det ville i høj grad være ønskeligt, at udviklingen af globale systemer fremmes.

(55) Den tekniske udvikling vil fremme spredning af værker, navnlig via net, og det vil betyde, at rettighedshaverne bliver nødt til at forbedre identificeringen af værket eller andre frembringelser, ophavsmanden og enhver anden indehaver af rettigheder til værket eller frembringelsen samt at give oplysninger om vilkårene for anvendelse af værket eller frembringelsen for at gøre det lettere at forvalte de rettigheder, der er knyttet til værket eller frembringelsen. Rettighedshavere bør tilskyndes til at anvende mærkning, hvori de foruden ovennævnte oplysninger bl.a. anfører deres tilladelse, når de lægger et værk eller en anden frembringelse ud på nettene.

(56) Der er imidlertid en fare for ulovlige aktiviteter med henblik på at fjerne eller ændre de til værket knyttede elektroniske oplysninger om forvaltning af ophavsret eller for på anden måde at foretage spredning, import med henblik på spredning, udsendelse, overføring til almenheden eller tilrådighedsstillelse for almenheden af værker eller andre beskyttede frembringelser, hvorfra sådanne oplysninger er blevet fjernet uden tilladelse. For at undgå forskellige retsregler, der vil kunne hindre det indre markeds funktion, er det nødvendigt at indføre en harmoniseret retlig beskyttelse mod sådanne aktiviteter.

(57) Ovennævnte oplysninger om rettighedsforvaltning kan, afhængigt af deres udformning, samtidig behandle personoplysninger om individuelle forbrugsmønstre med hensyn til beskyttede frembringelser og muliggøre kortlægning af onlineadfærd. Beskyttelse af personoplysninger efter Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger⁽¹⁾ bør indgå i disse foranstaltningers tekniske funktioner.

(58) Medlemsstaterne bør indføre effektive sanktioner og retsmidler mod krænkelse af de rettigheder og forpligtelser, der er fastsat i dette direktiv. De bør træffe alle de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre, at disse sanktioner og retsmidler finder anvendelse. De således fastsatte sanktioner bør være effektive, stå i et rimeligt forhold til krænkelsen og have en afskrækkende virkning, og de bør åbne mulighed for at anlægge erstatningssøgsmål og/eller kræve nedlagt forbud og, i givet

fald, kræve beslaglæggelse af det materiale, der ligger til grund for krænkelsen.

(59) Mellemmands tjenester kan navnlig på det digitale område i stadig stigende grad anvendes af tredjemand til krænkelse. I mange tilfælde er sådanne mellemmand bedst i stand til at bringe sådanne krænkelse til ophør. Med forbehold af eventuelle andre sanktioner og retsmidler, der kan anvendes, bør rettighedshaverne derfor have mulighed for at kræve nedlagt forbud over for en mellemmand, der overfører en tredjemands krænkelse af et beskyttet værk eller andre frembringelser i et netværk. Denne mulighed bør foreligge, uanset om mellemmandens handlinger er undtaget i henhold til artikel 5. Betingelserne og de nærmere bestemmelser for sådanne forbud bør fastsættes i medlemsstaternes nationale lovgivning.

(60) Beskyttelsen i henhold til dette direktiv berører ikke nationale eller fællesskabsretlige lovbestemmelser på andre områder, f.eks. i forbindelse med industriel ejendomsret, databeskyttelse, adgangsstyrede og adgangsstyrende tjenester, adgang til offentlige dokumenter og reglen om rækkefølgen af medier, som kan påvirke beskyttelsen af ophavsret og beslægtede rettigheder.

(61) For at sikre overensstemmelse med bestemmelserne i WIPO-traktaten om fremførelser og fonogrammer bør direktiv 92/100/EØF og 93/98/EØF ændres —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

KAPITEL I

FORMÅL OG ANVENDELSESOMRÅDE

Artikel 1

Anvendelsesområde

1. Dette direktiv vedrører retlig beskyttelse af ophavsret og dermed beslægtede rettigheder inden for rammerne af det indre marked med særligt henblik på informationssamfundet.

2. Med undtagelse af de i artikel 11 anførte tilfælde berører dette direktiv ikke de gældende fællesskabsbestemmelser om:

- a) retlig beskyttelse af edb-programmer
- b) udlejnings- og udlånsrettigheder samt visse andre ophavsretsbeslægtede rettigheder i forbindelse med intellektuel ejendomsret
- c) ophavsret og dermed beslægtede rettigheder i forbindelse med radio- og tv-udsendelse via satellit og viderespredning pr. kabel
- d) beskyttelsestiden for ophavsret og visse beslægtede rettigheder
- e) retlig beskyttelse af databaser.

⁽¹⁾ EFT L 281 af 23.11.1995, s. 31.

KAPITEL II

RETTIGHEDER OG UNDTAGELSER

Artikel 2

Retten til reproduktion

Medlemsstaterne indfører en eneret til at tillade eller forbyde direkte eller indirekte, midlertidig eller permanent reproduktion på en hvilken som helst måde og i en hvilken som helst form, helt eller delvis:

- a) for ophavsmænd for så vidt angår deres værker
- b) for uøvende kunstnere for så vidt angår optagelser af deres fremførelser
- c) for fremstillere af fonogrammer for så vidt angår deres fonogrammer
- d) for producenter af den første filmoptagelse for så vidt angår den originale film eller eksemplarer heraf, og
- e) for radio- og fjernsynsforetagender for så vidt angår optagelser af deres udsendelser, hvad enten der er tale om trådbunden eller trådløs transmission, herunder via kabel eller satellit.

Artikel 3

Retten til overføring af værker til almenheden og retten til tilrådighedsstillelse for almenheden af andre frembringelser

1. Medlemsstaterne tillægger ophavsmænd eneret til at tillade eller forbyde trådbunden eller trådløs overføring til almenheden af deres værker, herunder tilrådighedsstillelse af deres værker på en sådan måde, at almenheden får adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt.
2. Medlemsstaterne indfører en eneret til at tillade og forbyde trådbunden eller trådløs tilrådighedsstillelse for almenheden på en sådan måde, at almenheden får adgang til de pågældende værker på et individuelt valgt sted og tidspunkt:
 - a) for uøvende kunstnere for så vidt angår optagelser af deres fremførelser
 - b) for fremstillere af fonogrammer for så vidt angår deres fonogrammer
 - c) for producenter af den første filmoptagelse for så vidt angår den originale film eller eksemplarer heraf, og
 - d) for radio- og fjernsynsforetagender for så vidt angår optagelser af deres udsendelser, hvad enten der er tale om trådbunden eller trådløs transmission, herunder via kabel eller satellit.
3. Rettighederne efter stk. 1 og 2 udtømmes ikke af en overføring til almenheden eller tilrådighedsstillelse for almenheden i henhold til denne artikel.

Artikel 4

Retten til spredning

1. Medlemsstaterne tillægger ophavsmænd eneret til at tillade eller forbyde enhver form for spredning til almenheden ved salg eller på anden måde af deres originalværker eller eksemplarer heraf.

2. Spredningsretten udtømmes ikke i Fællesskabet for så vidt angår originalværker eller eksemplarer heraf, medmindre første salg eller anden overdragelse af ejendomsret i Fællesskabet af den pågældende genstand foretages af rettighedshaveren eller med dennes samtykke.

Artikel 5

Undtagelser og indskrænkninger

1. Midlertidige reproduktionshandlinger efter artikel 2, som er flygtige eller tilfældige, som udgør en integrerende og væsentlig del af en teknisk proces, og som udelukkende har til formål at muliggøre
 - a) en mellemmands transmission i et netværk mellem tredje-mænd, eller
 - b) en lovlig brugaf et værk eller en anden frembringelse, og som ikke har selvstændig økonomisk værdi, er undtaget fra den i artikel 2 nævnte ret til reproduktion.
2. Medlemsstaterne kan indføre undtagelser fra eller indskrænkninger i den i artikel 2 nævnte ret til reproduktion med hensyn til:
 - a) reproduktioner på papir eller lignende ved hjælp af en fotografisk teknik eller en anden proces med tilsvarende virkning, bortset fra trykte noder, forudsat at rettighedshaverne modtager en rimelig kompensation
 - b) reproduktioner på ethvert medium foretaget af en fysisk person til privat brug og til formål, der hverken direkte eller indirekte er kommercielle, forudsat at rettighedshaverne modtager en rimelig kompensation, i forbindelse med hvilken der tages hensyn til anvendelse eller ikke-anvendelse af de i artikel 6 nævnte tekniske foranstaltninger på det pågældende værk eller den pågældende frembringelse
 - c) særlige reproduktionshandlinger, som foretages af offentligt tilgængelige biblioteker, uddannelsesinstitutioner eller museer, eller af arkiver, og som ikke har til formål at opnå direkte eller indirekte økonomiske eller kommercielle fordele
 - d) efemere optagelser af værker foretaget af radio- og fjernsynsforetagender ved hjælp af egne midler og til egne udsendelser; bevarelse af sådanne optagelser i officielle arkiver kan tillades, når der er tale om optagelser af exceptionel dokumentarisk karakter
 - e) reproduktioner af radio- og fjernsynsudsendelser foretaget af sociale institutioner med ikke-kommercielle formål som f.eks. hospitaler eller fængsler, forudsat at rettighedshaverne modtager en rimelig kompensation.
3. Medlemsstaterne kan indføre undtagelser fra eller indskrænkninger i de rettigheder, der er nævnt i artikel 2 og 3, i følgende tilfælde:
 - a) hvis der udelukkende er tale om anvendelse til anskueliggørelse i forbindelse med undervisning eller med henblik på videnskabelig forskning, såfremt kilden med ophavsmandens navn angives, medmindre dette viser sig umuligt, og det sker i et omfang, som det ikke-kommercielle formål berettiger til
 - b) hvis der er tale om anvendelser til gavn for handicappede, som står i direkte forbindelse med det pågældende handicap og er af ikke-kommerciel karakter, og det sker i et omfang, som er påkrævet af hensyn til det særlige handicap

- c) hvis der er tale om gengivelse i pressen, overføring til almenheden eller tilrådighedsstillelse af udgivne artikler om aktuelle økonomiske, politiske eller religiøse emner eller af værker eller andre frembringelser af samme karakter, der er udsendt over radio og tv, når en sådan anvendelse ikke udtrykkeligt er beskyttet og kilden, herunder ophavsmandens navn, anføres, eller hvis der er tale om anvendelse af værker eller andre frembringelser i forbindelse med redegørelse for dagsbegivenheder, og det sker i et omfang, som det informative formål berettiger til, og såfremt kilden med ophavsmandens navn angives, medmindre dette viser sig umuligt
- d) hvis der er tale om citater med henblik på formål som kritik eller anmeldelser, forudsat at de vedrører et værk eller en anden frembringelse, som allerede er gjort tilgængelig for almenheden på lovlig vis, kilden med ophavsmandens navn angives, medmindre dette viser sig umuligt, og citaterne er i overensstemmelse med god skik og med hensyn til deres omfang ikke går ud over, hvad det særlige formål berettiger til
- e) hvis der er tale om anvendelse, der sker af hensyn til den offentlige sikkerhed eller med henblik på en korrekt gennemførelse eller referering af administrative, parlamentariske eller retslige procedurer
- f) hvis der er tale om anvendelse af politiske taler samt uddrag af offentlige forelæsninger eller lignende værker eller frembringelser, og det sker i et omfang, som det informative formål berettiger til, og kilden med ophavsmandens navn angives, medmindre dette viser sig umuligt
- g) hvis der er tale om anvendelse i religiøse ceremonier eller officielle ceremonier organiseret af en offentlig myndighed
- h) hvis der er tale om anvendelse af værker, f.eks. arkitektoniske værker eller skulpturer, der er beregnet til at være varigt anbragt på offentlige steder
- i) hvis der er tale om tilfældig medtagelse af et værk eller en anden frembringelse i andet materiale
- j) hvis der er tale om anvendelse med det formål at give meddelelse om en offentlig udstilling eller salg af kunstværker i den udstrækning, det er nødvendigt for at promovere begivenheden, men ikke i forbindelse med nogen anden kommerciel anvendelse
- k) hvis der er tale om anvendelse med henblik på karikatur, parodi eller pastiche
- l) hvis der er tale om anvendelse i forbindelse med demonstration eller reparation af udstyr
- m) hvis der er tale om anvendelse af et kunstværk i form af en bygning eller i en tegning eller plan vedrørende en bygning med henblik på genopbygning af bygningen
- n) hvis der er tale om anvendelse i form af overføring eller tilrådighedsstillelse med henblik på forskning eller privat studium for enkeltpersoner i almenheden ved dertil indrettede terminaler på stedet i de institutioner, der er nævnt i stk. 2, litra c), af værker og andre frembringelser, som de har i deres samlinger, og som ikke er genstand for salg eller licens
- o) hvis der er tale om anvendelse i visse andre mindre væsentlige tilfælde, hvor der allerede findes undtagelser eller indskrænkninger i henhold til national lovgivning, såfremt de kun vedrører analoge anvendelser og ikke berører den frie bevægelighed for varer og tjenester inden for Fælles-

skabet, jf. dog de øvrige undtagelser og indskrænkninger i denne artikel.

4. Såfremt medlemsstaterne i henhold til stk. 2 eller 3 kan indføre en undtagelse eller indskrænkning med hensyn til retten til reproduktion, kan de ligeledes indføre en undtagelse eller indskrænkning med hensyn til retten til spredning som omhandlet i artikel 4, såfremt formålet med den tilladte reproduktion berettiger dette.

5. Undtagelser og indskrænkninger efter stk. 1, 2, 3 og 4 må kun anvendes i visse specielle tilfælde, der ikke strider mod den normale udnyttelse af værket eller andre frembringelser og ikke indebærer urimelig skade for rettighedshaverens legitime interesser.

KAPITEL III

BESKYTTELSE AF TEKNISKE FORANSTALTNINGER OG OPLYSNINGER OM RETTIGHEDSFORVALTNING

Artikel 6

Forpligtelser vedrørende tekniske foranstaltninger

1. Medlemsstaterne indfører en passende retlig beskyttelse mod omgåelse af enhver form for effektive tekniske foranstaltninger, som den pågældende foretager, selv om han ved eller burde vide, at dette er formålet.

2. Medlemsstaterne indfører en passende retlig beskyttelse mod fremstilling, import, distribution, salg, udlejning, reklame for salg og udlejning eller besiddelse i kommercielt øjemed af anordninger, produkter eller komponenter eller ydelse af tjenester, der:

- a) er genstand for salgsfremme, reklame eller markedsføring med henblik på omgåelse af, eller
- b) kun i begrænset omfang har andet kommercielt formål eller anden kommerciel anvendelse end omgåelse af, eller
- c) primært er udviklet, produceret, tilpasset eller ydet med henblik på at muliggøre eller befordre omgåelse af enhver form for effektive tekniske foranstaltninger.

3. Ved »tekniske foranstaltninger« forstår i dette direktiv teknologier, anordninger eller komponenter, der under deres normale funktion har til formål at forhindre eller begrænse handlinger i forbindelse med værker eller andre frembringelser, som indehaveren af lovfæstede ophavsrettigheder eller ophavsretsbeslægtede rettigheder eller sui generis-rettigheder efter kapitel III i direktiv 96/9/EF ikke har givet tilladelse til. Tekniske foranstaltninger skal anses som »effektive«, hvis anvendelsen af beskyttede værker eller andre frembringelser styres af rettighedshaveren ved anvendelse af en adgangskontrol- eller beskyttelsesforanstaltning, f.eks. kryptering, scrambling eller anden omdannelse af værket eller andre frembringelser eller en kopikontrolanordning, der opfylder beskyttelsesformålet.

4. Uanset den retlige beskyttelse i henhold til stk. 1 skal medlemsstaterne, hvor rettighedshaverne ikke har truffet frivillige foranstaltninger, herunder aftaler mellem rettighedshaverne og andre involverede parter, træffe passende foranstaltninger til at sikre, at rettighedshaverne giver den, der nyder godt af en undtagelse eller en indskrænkning i henhold til national lovgivning i overensstemmelse med artikel 5, stk. 2, litra a), c), d) og

e), stk. 3, litra a), b) eller e), sådanne midler til at drage fordel af denne undtagelse eller indskrænkning, i det omfang de er nødvendige for at kunne drage fordel af undtagelsen eller indskrænkningen, forudsat at den begunstigede har lovlig adgang til det pågældende beskyttede værk eller den pågældende beskyttede anden frembringelse.

En medlemsstat kan også træffe sådanne foranstaltninger vedrørende en person, der nyder godt af en undtagelse eller indskrænkning hjemlet i artikel 5, stk. 2, litra b), medmindre rettighedshaverne allerede har gjort reproduktion til privat brug muligt i det omfang, det er nødvendigt for at kunne drage fordel af den pågældende undtagelse eller indskrænkning og i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 5, stk. 2, litra b), og artikel 5, stk. 5, uden at dette hindrer rettighedshaverne i at træffe relevante foranstaltninger med hensyn til antallet af reproduktioner i overensstemmelse med disse bestemmelser.

De tekniske foranstaltninger, som rettighedshaverne anvender frivilligt, herunder de foranstaltninger, som anvendes til gennemførelse af frivillige aftaler, og tekniske foranstaltninger, som anvendes til gennemførelse af foranstaltninger truffet af medlemsstaterne, nyder retlig beskyttelse i henhold til stk. 1.

Bestemmelserne i første og andet afsnit finder ikke anvendelse på værker eller andre frembringelser, der stilles til rådighed for almenheden på kontraktmæssige vilkår på en sådan måde, at almenheden har adgang til dem på et individuelt valgt sted og tidspunkt.

Når denne artikel anvendes i forbindelse med direktiv 92/100/EØF og 96/9/EF finder dette stykke tilsvarende anvendelse.

Artikel 7

Forpligtelser vedrørende oplysninger om rettighedsforvaltning

1. Medlemsstaterne indfører en passende retlig beskyttelse mod personer, der bevidst og uden tilladelse udfører nedenævnte handlinger:

- a) fjernelse eller ændring af elektroniske oplysninger om rettighedsforvaltning
- b) spredning, import med henblik på spredning, udsendelse i radio og fjernsyn, overføring til eller tilrådighedsstillelse for almenheden af værker eller andre frembringelser, der er beskyttet efter dette direktiv eller kapitel III i direktiv 96/9/EF, og fra hvilke de elektroniske oplysninger om rettighedsforvaltning er blevet fjernet eller ændret uden tilladelse

vel vidende eller med rimelig grund til at vide, at sådanne handlinger foranlediger, muliggør, letter eller skjuler en krænkelse af lovfæstede ophavsrettigheder eller ophavsretsbeslægtede rettigheder eller sui generis-rettigheder efter kapitel III i direktiv 96/9/EF.

2. Ved »oplysninger om rettighedsforvaltning« forstår i denne artikel alle oplysninger, der er leveret af rettighedshavere, og som identificerer et værk eller en anden frembringelse omhandlet af dette direktiv, eller en frembringelse, der er dækket af sui generis-rettigheder efter kapitel III i direktiv 96/9/EF, ophavsmanden eller enhver anden rettighedshaver, eller oplysninger om betingelserne for anvendelse af værket eller

frembringelsen samt numre eller koder, der udgør sådanne oplysninger.

Første afsnit gælder, hvis en hvilken som helst af disse oplysninger anvendes i forbindelse med kopiering eller fremkommer i forbindelse med overføring til almenheden af et værk eller en anden frembringelse, der er omhandlet af dette direktiv, eller som er dækket af sui generis-rettigheder efter kapitel III i direktiv 96/9/EF.

KAPITEL IV

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 8

Sanktioner og retsmidler

1. Medlemsstaterne indfører passende sanktioner og retsmidler over for krænkelse af de rettigheder og forpligtelser, der er fastsat i dette direktiv, og de træffer de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre, at sanktionerne og retsmidlerne finder anvendelse. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til krænkelsen og være afskrækkende.

2. Hver medlemsstat træffer de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre, at rettighedshavere, hvis interesser påvirkes af en krænkelse på dens område, kan anlægge erstatningssøgsmål og/eller kræve nedlagt forbud og i givet fald kræve beslaglæggelse af det materiale, der ligger til grund for krænkelsen, samt de i artikel 6, stk. 2, nævnte anordninger, produkter eller komponenter.

3. Medlemsstaterne sikrer, at rettighedshaverne kan kræve nedlagt forbud over for mellemmand, hvis tjenester anvendes af tredjemand til at krænke ophavsrettigheder eller beslægtede rettigheder.

Artikel 9

Fortsat anvendelse af andre retlige bestemmelser

Dette direktiv berører ikke bestemmelser vedrørende især patentret, varemærker, mønsterrettigheder, brugsmønstre, halvlederprodukters topografi, skrifttyper, adgangsstyrede og adgangsstyrende tjenester, adgang til radio- og tv-spredningstjenesters kabel, beskyttelse af nationale skatte, pligtaflevering, lovgivning om restriktiv praksis og illoyal konkurrence, forretningshemmeligheder, sikkerhed, klassificerede oplysninger, databeskyttelse og privatlivets fred, aktindsigt i offentlige dokumenter og aftalelovgivningen.

Artikel 10

Tidsmæssig anvendelse

1. Bestemmelserne i dette direktiv finder anvendelse på de værker og andre frembringelser, der er omhandlet i direktivet, og som den 22. december 2002 er beskyttet efter medlemsstaternes lovgivning om ophavsret og beslægtede rettigheder, eller som opfylder de kriterier for beskyttelse, der gælder efter dette direktiv eller de bestemmelser, der er nævnt i artikel 1, stk. 2.

2. Dette direktiv berører ikke handlinger foretaget og rettigheder erhvervet inden den 22. december 2002.

Artikel 11

Tekniske tilpasninger

1. Direktiv 92/100/EØF ændres således:

a) Artikel 7 udgår.

b) Artikel 10, stk. 3, affattes således:

»3. Indskrænkningerne anvendes kun i visse specielle tilfælde, der ikke strider mod den normale udnyttelse af frembringelsen og ikke indebærer urimelig skade for rettighedshavernes legitime interesser.«

2. Artikel 3, stk. 2, i direktiv 93/98/EØF affattes således:

»2. Fonogramfremstillers rettigheder udløber 50 år efter optagelsen. Hvis fonogrammet imidlertid lovligt er udgivet inden for dette tidsrum, udløber rettighederne 50 år efter datoen for første lovligt udgivelse. Hvis lovlig udgivelse ikke sker inden for det tidsrum, der er nævnt i første punktum, og hvis fonogrammet lovligt offentliggøres i dette tidsrum, udløber rettighederne 50 år efter datoen for første offentliggørelse.

Hvis fonogramfremstillers rettigheder ikke længere er beskyttet den 22. december 2002, fordi beskyttelsestiden som defineret i den før vedtagelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/1/EF af 22. maj 2001 om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationssamfundet (*) gældende udgave af dette stykke er udløbet, indebærer nærværende stykke ikke, at fonogrammet beskyttes på ny.

(*) EFT L 167 af 22.6.2001, s. 10.«

Artikel 12

Afsluttende bestemmelser

1. Senest den 22. december 2004 og derefter hvert tredje år fremlægger Kommissionen for Europa-Parlamentet, Rådet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg en rapport om dette direktivs anvendelse, hvor den, blandt andet på grundlag af specifikke oplysninger fra medlemsstaterne, især undersøger anvendelsen af artikel 5, 6 og 8 på baggrund af udviklingen på det digitale marked. For så vidt angår artikel 6 undersøger Kommissionen især, om denne artikel giver et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau, og om handlinger, der er lovligt, påvirkes negativt af anvendelsen af effektive tekniske foranstaltninger. Hvis det er nødvendigt, navnlig af hensyn til det indre markeds funktion som fastsat i traktatens artikel 14, fremsætter Kommissionen forslag til ændringer af dette direktiv.

2. Beskyttelsen af ophavsretsbeslægtede rettigheder i henhold til dette direktiv berører på ingen måde beskyttelsen af ophavsretten.

3. Der nedsættes hermed et kontaktudvalg. Udvalget består af repræsentanter for de kompetente myndigheder i medlemsstaterne. Formandskabet varetages af en repræsentant for Kommissionen, og udvalget træder sammen enten på formandens initiativ eller på anmodning af en medlemsstats delegation.

4. Udvalget har følgende opgaver:

a) at undersøge dette direktivs indvirkning på det indre markeds funktion og fremhæve eventuelle vanskeligheder

b) at tilrettelægge konsultationer om alle spørgsmål vedrørende anvendelsen af direktivet

c) at fremme udvekslingen af oplysninger om den relevante udvikling, der sker inden for lovgivning og retspraksis og på det økonomiske, samfundsmæssige, kulturelle og tekniske område

d) at virke som et forum for evaluering af det digitale marked for værker og andre frembringelser, herunder privatkopiering og anvendelse af tekniske foranstaltninger.

Artikel 13

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv før den 22. december 2002. De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsforskrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 14

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Artikel 15

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 22. maj 2001.

På Europa-Parlamentets vegne

N. FONTAINE

Formand

På Rådets vegne

M. WINBERG

Formand